

Multi Markets AS
Havnegata 5B
4306 SANDNES

VÅR REFERANSE
21/14259

DERES REFERANSE

DATO
21.12.2022

Tilsynsrapport fra tematisyn knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering

1. INNLEDNING

Finanstilsynet har gjennomført et tematisyn i Multi Markets AS (heretter omtalt som Foretaket) knyttet til Foretakets tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering, jf. lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvv.).

Finanstilsynet varslet i brev datert 4. januar 2022 en temaundersøkelse i alle norske verdipapirforetak som ikke også er bank, og ba om at foretakene i forbindelse med den årlige rapporteringen knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering KRT-1189 vedla foretakets virksomhetsinnrettede risikovurdering (jf. hvvl. § 7), foretakets rutiner (hvv. § 8) og foretakets plan for opplæring av ansatte (jf. hvvl. § 36).

Finanstilsynet varslet i brev datert 15. mars 2022 tematisyn i Foretaket. Foretaket hadde allerede levert noe dokumentasjon knyttet til dette temaet i forbindelse med et tidligere stedlig tilsyn (referanse 20/4491). Som nevnt i Finanstilsynets foreløpige rapport fra dette tilsynet er dette temaet behandlet i nærværende tematisyn. Foretaket oversendte ytterligere redegjørelser og dokumentasjon knyttet til tematisynet 29. mars og 20. april 2022.

Foretaket mottok Finanstilsynets foreløpige tilsynsrapport den 3. oktober 2022. Foretaket svarte på denne 1. november 2022 (Tilsvaret).

2. KUNDETILTAK

2.1 Rettslig utgangspunkt

Det følger av hvvl. at rapporteringspliktige, herunder verdipapirforetak, plikter å gjennomføre tiltak for å forebygge hvitvasking og terrorfinansiering. Foretaket skal ha en risikobasert tilnærming, og skal identifisere og vurdere risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering knyttet til sin virksomhet, jf. hvvl. §§ 6 og 7. Det fremgår av hvvl. § 9 at rapporteringspliktige skal gjennomføre kundetiltak etter hvvl. §§ 10 til 20 og løpende oppfølging etter hvvl. § 24 på grunnlag av en vurdering av risiko for hvitvasking og terrorfinansiering.

Krav til kundetiltak utført av tredjepart følger av hvvl. § 22. Rapporteringspliktige kan etter skriftlig avtale legge til grunn enkelte kundetiltak, spesifisert i §§ 12-14, utført av enkelte spesifiserte tredjeparter. Adgang til å legge til grunn kundetiltak utført av en tredjepart medfører ikke unntak fra den rapporteringspliktiges plikt til å registrere og lagre opplysninger og dokumenter etter § 30 eller ansvar for at kundetiltak gjennomføres i samsvar med bestemmelser i eller i medhold av hvvl. Foretaket må selv utføre risikoklassifisering og eventuelt innhente ytterligere informasjon for å oppfylle kravet om forsterkede kundetiltak. Rapporteringspliktige skal umiddelbart innhente opplysninger tredjeparten har innhentet i samsvar med §§ 12 til 14, og i avtalen forsikre seg om at tredjeparten uten opphold utleverer opplysninger og kopier av dokumenter brukt for å identifisere og bekrefte kundens, reelle rettighetshaveres og andres identitet.

2.2 Finanstilsynets vurderinger og konklusjon

Finanstilsynet gjennomgikk som nevnt noe dokumentasjon knyttet til tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering i forbindelse med det forrige tilsynet i Foretaket, herunder dokumentasjon knyttet til utvalgte kundeforhold. Det var da Finanstilsynets inntrykk at Foretaket i stor grad lente seg på plattformleverandørens tiltak.

Finanstilsynets ba i forbindelse med dette tematisynet om dokumentasjon knyttet til ytterligere fem kundeforhold, samt oppfølgende kontroll knyttet til et eldre kundeforhold. Gjennomgangen viste etter Finanstilsynets vurdering at Foretaket har gjennomført egne tiltak.

Finanstilsynet tar Foretakets tiltak til etterretning.

3. OPPLÆRING

3.1 Rettslig utgangspunkt

Det følger av hvvl. § 36 at rapporteringspliktige skal sikre at ansatte og andre som utfører oppdrag for foretaket, gis opplæring slik at de er kjent med virksomhetens forpliktelser etter hvvl. og i stand til å gjenkjenne forhold som kan indikere hvitvasking og terrorfinansiering. Opplæringen skal gis jevnlig slik at kunnskapen vedlikeholdes og oppdateres

Finanstilsynet har i sin veileder til hvitvaskingsloven (rundskriv 8/2019) uttalt at hva som er tilstrekkelig vil avhenge av flere forhold, herunder produkter og tjenester som tilbys, størrelse på foretaket og risikoeksponering. Opplæringen må tilpasses den enkelte ansattes ansvar, oppgaver og rolle. Finanstilsynet anser det nødvendig at nyansatte får tilstrekkelig innføring ved oppstart av arbeidsforholdet. Hvilken oppdatering som er nødvendig utover dette vil bero på rettsutvikling, nye interne rutiner, nytt risikobilde mv. Oppdateringen bør uansett skje med jevne mellomrom for å sikre vedlikehold av kunnskapen. Foretaket skal kunne dokumentere etterlevelse av opplæringsforpliktelsene. Etter Finanstilsynets syn innebærer dette at foretaket bør ha en opplæringsplan e.l., og at de kan dokumentere innhold og gjennomføring.

3.2 Finanstilsynets foreløpige vurderinger i Rapport

Finanstilsynet kunne ikke se at Foretaket hadde levert noen dokumentasjon på Finanstilsynets forespørsel om kopi av Foretakets plan for opplæring av ansatte. Det var heller ikke levert noen dokumentasjon på gjennomført opplæring.

Da det ikke forelå noen dokumentasjon på opplæring var det Finanstilsynets foreløpige vurdering at Foretaket ikke oppfylte kravet i hvvl. § 36.

3.3 Foretakets kommentarer i Tilsvaret

Foretaket viser til vedlagt kursmateriell for 2020 og 2022, at opplæring skjer i fysiske møter for ansatte i Foretaket og over video/delt skjerm for ansatte i tilknyttet agent og at test skjer i etterkant av gjennomført opplæring. Hvitvasking og terrorfinansiering er et eget punkt i kursmateriellet. Foretaket har også oversendt oversikt over når de enkelte ansatte har fått opplæring og redegjort for innholdet i opplæringen.

3.4 Finanstilsynets konklusjon

Finanstilsynet tar dokumentasjonen til orientering. Finanstilsynet påpeker at det for å kunne dokumentere etterlevelse er hensiktsmessig å både ha en konkret plan for gjennomføring og oversikt og dokumentasjon på gjennomførte aktiviteter. Finanstilsynet vil også understreke behovet for å bevisstgjøre ansatte om hvordan de kan gjenkjenne forhold som kan indikere hvitvasking og terrorfinansiering.

For Finanstilsynet

Roy V. Halvorsen
seksjonssjef

Leif Roar Johansen
senior tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.